

ТЕМА ЧИСЛА: 130-РІЧЧЯ ЛЬВІВСЬКО-ВАРШАВСЬКОЇ ШКОЛИ

Від головного редактора

Міжвоєнний Львів славився насиченим філософським життям: відбувалися філософські конгреси і конференції, засідання філософського товариства, діяв філософський семінар тощо. І це завдяки Казимиру Твардовському, професору Львівського університету, засновнику Львівсько-Варшавської школи. Ця школа вже у міжвоєнний період була відома у Східній та Центральній Європі, а зараз результати діяльності цієї школи відомі у всьому світі.

Символічною датою заснування школи вважається 15 листопада 1895 року. У цей день Казимир Твардовський, двадцятидев'ятирічний професор, прочитав першу лекцію у Львівському університеті, обійнявши посаду професора кафедри філософії. Відтоді Казимир Твардовський взявся за відродження філософії у Львові. Він розумів суть філософської роботи і те, як її організувати. У 1904 році завдяки йому постало Польське філософське товариство. У 1911 році він заснував часопис “Філософський рух” (“Ruch Filozoficzny”), який є одним із провідних філософських часописів у сучасній Польщі. Казимир Твардовський зумів підібрати таких студентів, які могли по-філософському працювати та були віддані філософії. Школа Твардовського є інтернаціональною. Серед його учнів, які відвідували його заняття та які пізніше захистять під його керівництвом дисертації або опублікують монографії, зазнають його ідейного та методологічного впливу, були не лише поляки та євреї, але й українці, тому їх також можна вважати учасниками цієї школи, а саме: Степана Балея, Олександра Кульчицького, Іларіона Свенціцького, Степана “Тудора” Олексюка, Мирона Зарицького, Мілену Рудницьку, о. Василя Ільницького, Ярослава Кузьміва та інших.

Якщо учні Твардовського могли досліджувати те, що вони вважали за потрібне, тобто у школі не було жодних дослідницьких обмежень, то щодо методології досліджень такі обмеження існували, бо саме методологія була об'єднуючим чинником школи; її поділяли всі учні Твардовського. Ця методологія складалася з аналізу понять та першоджерел, застосування логіки для формування чіткого та ясного мислення, висловлення думок. Зараз така методологія називається аналітичною. Тому школу Твардовського часто зараховують до аналітичної школи початку ХХ століття.

Це число журналу “Гуманітарних візій” присвячено школі Твардовського, якій у 2025 році виповнюється 130 років з дня заснування. Читачам пропонується інтерв'ю з президенткою Львівського філософського товариства імені Казимира Твардовського, Ольгою Гончаренко, та головою Ради засновників Товариства, Степаном Іваником, а також статті українських дослідників спадщини Львівсько-Варшавської школи.

Ігор Карівець,
головний редактор